

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie,
Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Vacari Veaceslav în numele inculpaților Vacari Larisa și Vacari Marin, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț din 30 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Vacari Larisa Vasili, născută la 07 martie 1970,
originară și domiciliată în s. Zăbriceni, r-l Edineț,
și

Vacari Marin Vasili, născut la 28 martie 1974,
originar și domiciliat în s. Zăbriceni, r-l Edineț,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1.** 12.01.2015 - 30.04.2015 (prima instanță);
- 2.** 09.06.2015 - 16.09.2015 (instanța de apel);
- 3.** 30.11.2015 - 15.03.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 30 aprilie 2015, Vacari Larisa a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale - 4000 lei.

Prin aceeași sentință, Vacari Marin a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale - 4000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Agarici Adrian privind recuperarea prejudiciului cauzat, a fost admisă în principiu urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să se pronunțe instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Vacari Marin la 06 septembrie 2014, după orele prînzului a pătruns fără consimțămîntul persoanei în ograda lui Agarici Adrian situată în satul Zăbriceni raionul Edineț. La cererea lui Agarici Adrian de a părăsi ograda, Vacari Marin a refuzat categoric să plece din ogradă, numindu-1 totodată pe ultimul cu cuvinte necenzurate.

Totodată, în aceleași circumstanțe, Vacari Larisa la 06 septembrie 2014, după orele prînzului a pătruns fără consimțămîntul persoanei în ograda lui Agarici Adrian situată în satul Zăbriceni raionul Edineț. La cererea lui Agarici Adrian de a părăsi ograda, Vacari Larisa a refuzat categoric să plece din ogradă, numindu-1 totodată pe ultimul cu cuvinte necenzurate.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Vacari Veaceslav în numele inculpaților Vacari Larisa și Vacari Marin, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vacari Larisa și Vacari Marin să fie achitați.

În argumentarea cerințelor înaintate apelantul a invocat că:

- prima instanță nu a analizat minuțios și nu a dat o apreciere corectă probelor acumulate și administrate pe cauză în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor;

- probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, dovedesc faptul că inculpații Vacari Larisa și Vacari Marin, n-au avut intenția de a viola domiciliul lui Agarici Adrian și la fîntînă au mers după apă neavînd scopul violării de domiciliu, iar acțiunile lui Agarici Adrian prin faptul că nu a anunțat preventiv inculpații cu care este în relații ostile, despre faptul că el este proprietarul gospodăriei, anunțîndu-i doar în momentul cînd ultimii au venit la fîntînă după apă, este o provocare, avînd scopul de a se răzbuna pe ei;

- certificatul eliberat de OCT Edineți din 23.07.2014, prin care se confirmă că proprietarul bunului imobil este Agarici Adrian, nu poate fi pus la baza sentinței, deoarece, certificatul a fost anexat la materialele cauzei numai în cadrul urmăririi penale și nu a fost prezentat inculpaților la cerere;

- la fel și CD cu inscripția „Kaktuz” pe care sunt înregistrate imaginile video și anume pătrunderea și refuzul de a părăsi gospodăria lui Agarici Adrian de către Vacari Marin și Vacari Larisa, nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, deoarece înregistrarea este fără autorizarea judecătorului de instrucție și în conformitate cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală, urmează a fi declarată nulă. Mai mult ca atît, aceste înregistrări dovedesc faptul că acțiunile lui

Agarici Adrian au fost o provocare, avînd scop de răzbunare.

- instanța de fond n-a luat în considerație nici un argument al apărării, despre ce în sentință nu există nici o mențiune, apreciind probele greșit și contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat și a fost menținută sentința.

Pentru a motiva decizia adoptată, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc vinovăția inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 179 alin. (1) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: *pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei.*

Instanța de apel a constatat vinovăția inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa în comiterea infracțiunii imputate, pe probele administrate la cauza penală, și anume: declarațiile inculpaților Vacari Marin (f.d. 126, 137, 140) și Vacari Larisa (f.d. 135-136, 138), părții vătămate Agarici Adrian (f.d. 122, 138), martorilor Cușnir Vitalie (f.d. 124), Parașciuc Vasile (f.d. 125), Cruglițchi Oleg (f.d. 132), Botnariuc Marcel (f.d. 133-134), plîngerea depusă către organele de drept de la Agarici Adrian, prin care solicita de a lua măsuri cu Vacari Svetlana și Vacari Marin, care au pătruns pe teritoriul aflat în proprietate privată (f.d. 8), certificatul din 23.07.2017, eliberat de OCT Edineț filiala „Cadastru”, prin care se confirmă, că proprietarul bunului imobil cu nr. cadastral 4152111.392 este Agarici Andrei (f.d. 24), procesul-verbal de examinarea a obiectului din 30.10.2014, conform căruia a fost examinat CD cu inscripția „Kaktuz” pe care sunt înregistrate imaginile video și anume pătrunderea și refuzul de a părăsi gospodăria cet. Agarici Adrian de către Vacari Marin și Vacari Larisa.

Astfel, instanța de apel a reținut, că întemeiat instanța de fond a constatat că inculpații Vacari Marin și Vacari Larisa au comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (1) Cod penal.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei stabilite inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa, instanța de apel a conchis că, prima instanță constatînd vinovăția inculpaților în comiterea faptei prejudiciabile incriminate a reținut cumulul circumstanțelor atenuante și agravante, astfel, a stabilit pedeapsa penală în limitele sancțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, iar în contextul celor expuse, argumentele avocatului Vacari Veaceslav cu privire la achitarea inculpaților, au fost respinse ca nefondate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Vacari Veaceslav în numele inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa, invocînd

temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor adoptate și dispunerea achitării acestora.

În recursul declarat recurentul a indicat următoarele motive:

- atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au dat o apreciere obiectivă probelor cercetate în ședința de judecată;

- instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare și depozițiile martorilor apărării însă n-a dat o apreciere corectă depozițiilor lor, care nu numai că nu dovedesc vinovăția inculpaților, ci din contra dovedesc faptul că din partea părții vătămate a fost o provocare. Astfel martorul Cușnir Vitalie a declarat „, că *Agarici Adrian este în relații de conflict cu tot cartierul și cu familia Vacari. Despre conflictul dat a aflat de la inculpați. Nu a cunoscut faptul că Agarici Adrian a procurat această gospodărie și el și alți vecini luau apă de la aceasta fântână. După conflict a curățat propria fântână. (f.d. 124)* Depoziții analogice a dat și martorul Parașciuc Vasile. (f.d. 125). Martorul apărării Budacu Boris a refuzat să se prezinte în instanță din motivul că se teme, deoarece Agarici Adrian îi va interzice să ia apă de la fântână.

Totodată, instanța s-a bazat și pe depozițiile martorilor acuzării.

Astfel, fiind audiat în calitate de martor, Cruglițchii Oleg, a declarat; *că nu este locuitor a satului Zăbriceni r-nul Edineț. Din spusele lui Agarici Adrian a aflat că recent a procurat un teren de pământ pe care trebuia să-l înseminteze și ia vândut 10 kg de semințe de porumb. Nu cunoaște dacă gospodăria este locuibilă și nu cunoaște unde locuiește Agarici Adrian. Ultimul nu i-a prezentat nici un act care ar confirma dreptul de proprietate asupra terenului de pământ. (f.d. 132)*

Martorul Botnariuc Marcel, care este locuitor a satului, a declarat, *că cunoaște că Agarici Adrian a procurat o gospodărie în satul Zăbriceni, dar nu i-a prezentat nici un act care confirmă dreptul de proprietate asupra gospodăriei date. În gospodăria dată este o fântână, care se află în apropiere de porțiță, de unde toată mahalaua aduce apă. Cunoaște că familiile Budacu, Dumbrava, Vacari luau apă de la fântâna respectivă. Pentru familia Vacari fântână mai aproape decât fântâna respectivă nu sunt. Nu a auzit ca Vacari Marin și Vacari Larisa să fi refuzat să iasă din ogradă. (f.d. 133);*

- faptei săvârșite de către inculpații Vacari Marin și Vacari Larisa i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, dovedesc faptul că inculpații Vacari Larisa și Vacari Marin, n-au avut intenția de a viola domiciliul lui Agarici Adrian și la fântână au mers după apă neavând scopul violării de domiciliu, iar acțiunile lui Agarici Adrian prin faptul că nu a anunțat preventiv inculpații cu care este în relații ostile, despre faptul că el este proprietarul gospodăriei, anunțându-i doar în momentul când ultimii au venit la fântână după

apă, este o provocare, avînd scopul de a se răzbuna pe ei;

- instanța, apreciind probele a ajuns la concluzia că vinovăția lui Vacari Larisa și Vacari Marin este confirmată prin certificatul eliberat de OCT Edineți din 23.07.2014, prin care se confirmă că proprietarul bunului imobil este Agarici Adrian, în sentință este indicat că bunul imobil a fost înregistrat la OCT Edineți la 23.07.2014. Această probă nu poate fi pusă la baza sentinței, deoarece, certificatul a fost anexat la materialele cauzei numai în cadrul urmăririi penale și nu a fost prezentat inculpaților la cerere;

- la fel și CD cu inscripția „Kaktuz” pe care sunt înregistrate imaginile video și anume pătrunderea și refuzul de a părăsi gospodăria lui Agarici Adrian de către Vacari Marin și Vacari Larisa, nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, deoarece înregistrarea este fără autorizarea judecătorului de instrucție și în conformitate cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală, urmează a fi declarată nulă. Mai mult ca atît, aceste înregistrări dovedesc faptul că acțiunile lui Agarici Adrian au fost o provocare, avînd scop de răzbunare;

- instanța de fond n-a luat în considerație nici un argument al apărării, despre ce în sentință nu există nici o mențiune, apreciind probele greșit și contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocatul Vacari Veaceslav în numele inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, iar aprecierea probelor ține de competența instanțelor de fond și de apel și astfel nu poate constitui temei pentru recurs.

5.2. Partea vătămată Agarici Adrian, a prezentat referință pe marginea recursului, prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținînd seama de opiniile expuse în referință, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecînd recursul instanța de recurs este în drept să îl admită, caseze total hotărîrile judecătorești și să dispună achitarea persoanei, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Recurentul invocă ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8), 12) Cod de procedură penală, conform cărora, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd nu

au fost întrunite elementele infracțiunii, iar conform pct. 12) alin. (1) al aceluiași articol, în cazul când - faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs menționează că aceste prevederi legale și-au găsit confirmare în cauza dată.

Sub aspectul *laturii obiective* a violării de domiciliu se include fapta prejudiciabilă care poate lua forma unei acțiuni sau inacțiuni. Această acțiune sau inacțiune se prezintă sub oricare din următoarele modalități, realizate în raport cu domiciliul: pătrunderea ilegală, fără consimțământul victimei; rămânerea ilegală, fără consimțământul victimei; refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei; perchezițiile sau cercetările ilegale.

În speța dată, este incidentă modalitatea **pătrunderii fără consimțământul persoanei și refuzul de a părăsi domiciliul la cererea victimei.**

Prin *pătrundere ilegală* se înțelege introducerea, contrară legii, a făptuitorului cu întreg corpul în spațiul în care victima își are domiciliul. Pentru existența infracțiunii nu interesează modul și metodele folosite de făptuitor pentru a pătrunde în domiciliul victimei (escaladare, înșelăciune etc.) și nici dacă pătrunderea are loc pe față ori pe ascuns.

Prin *rămânere ilegală* se are în vedere situația când pătrunderea a fost realizată legal, însă rămânerea în continuare în domiciliul victimei este indezirabilă pentru aceasta, dobândind astfel caracter ilegal.

Prin *refuz de a părăsi domiciliul la cererea victimei*, este necesară stabilirea următoarelor condiții: a) prezența făptuitorului în spațiul destinat domiciliului (situația-premisă); b) pătrunderea anterioară în domiciliu să aibă caracter ilegal sau legal; c) să existe o cerere categorică și expresă a victimei, adresată făptuitorului, de a părăsi domiciliul; d) să nu fie prezente excepțiile prevăzute la alin. (2) art. 29 din Constituție.

Infracțiunea de violare de domiciliu se consideră consumată din momentul: pătrunderii sau rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, fără consimțământul acesteia; refuzului de a părăsi domiciliul la cererea persoanei.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii se pot exprima în: curiozitate, interesul material, gelozie, răzbunare, etc.

Astfel, Colegiul penal lărgit susține că potrivit art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală **prin domiciliu se înțelege** – locuință sau construcție destinată pentru locuirea permanentă sau temporară a unei sau a mai multor persoane (casă, apartament, vilă, cameră la hotel, cabină pe o navă maritimă sau fluvială), precum și încăperile anexate nemijlocit la acestea, constituind o parte indivizibilă (verandă, terasă, mansardă, balcon, beci, un alt loc de uz comun). Prin noțiunea de domiciliu,

în sensul prezentului cod, se înțelege și orice teren privat, automobil, navă maritimă și fluvială privată, birou.

Bunăoară, prin cele consemnate de legiuitor în norma adnotată, conchidem că noțiunea de domiciliu implică nu doar ideea de imobil, luat în considerație în materialitatea sa, ci și terenul privat în care o persoană își desfășoară viața personală.

Din declarațiile date de către partea vătămată - Agarici Adrian, reiese că la data de 06.09.2014 Vacari Marin și Vacari Larisa au pătruns în ograda din satul Zăbriceni, raionul Edineț, cei aparține minorului Agarici Andrei (fiului lui a.n. 20.01.2009), la cererea reprezentantului legal - Agarici Adrian de a părăsi ograda, Vacari Marin a refuzat să plece din ogradă, luând apă de la fântână.

Astfel, prin trimitere la conținutul dispoziției art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală, rezultă că ograda (teren pentru construcții - 0,3618 ha) a părții vătămate Agarici Andrei se include în noțiunea de domiciliu, fiind cert constatat faptul că inculpații Vacari Marin și Vacari Larisa prin prezența lor în ograda părții vătămate Agarici Andrei au încălcat dreptul celui din urmă la inviolabilitatea domiciliului, care constituie obiectul juridic special al componentei incriminate, apărut de lege în speța dată.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai invocă, că intenția directă și dominantă a inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa a fost de a lua apă din fântâna care se află pe terenul procurat recent de partea vătămată Agarici Adrian, fântâna la care era acces liber de la drumul public și din care luau apă toți vecinii cu consimțământul fostului proprietar, care locuiesc în apropiere timp îndelungat (20-25 ani), fântâna fiind îngrijită de toți vecinii, care se alimentau cu apă din ea, iar apa face parte din domeniul public al statului (art. 4 alin. (3) al Legii apelor Nr.272 din 23.12.2011) și este vitală pentru viața omului.

Astfel, deși formal acțiunile lui Vacari Larisa și Vacari Marin conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal, acestea sunt lipsite de importanță și nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni având în vedere că inculpații au pătruns în ogradă cu scopul de a lua apă din fântâna aflată pe terenul părții vătămate Agarici Andrei procurat recent. Faptele comise de inculpați nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni și duc o atingere minimă valorii apărute de legea penală în speța dată.

Potrivit prevederilor art. 14 alin. (2) Cod penal, nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni. Art. 15 Cod penal, stabilește că gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Astfel, instanța de recurs ordinar ajunge la concluzia de a dispune achitarea inculpaților Vacari Marin și Vacari Larisa, de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, constatînd în speța dată existența prevederilor art. 14 alin. (2) Cod penal, adică a acțiunilor lipsite de importanță, care nu prezintă gradul prejudiciabil al infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal.

Referindu-se la acțiunea civilă, Colegiul penal lărgit consideră necesar de aplicat prevederile art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod procedură penală, care prevede că instanța de judecată nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul este achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Vacari Veaceslav în numele inculpaților Vacari Larisa și Vacari Marin, casează total sentința Judecătorei Edineț din 30 aprilie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui **Vacari Larisa Vasili și Vacari Marin Vasili** , pronunțînd următoarea hotărîre.

Se achită **Vacari Larisa Vasili și Vacari Marin Vasili** de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 aprilie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru